

cega življenja in je pozneje pisal: „V tej družbi sem preživel vsega skupaj štiri mesece, a zdaj že četrto leto, pa se še ne morem povrniti na pravo pot.“

Toda Bjegičev ni bil Gribojedovu samo tovariš v razposajenosti. Bil je človek izrednega razuma, ki je kmalu spoznal Gribojedova in se potrudil ga odvrniti od praznega, razposajenega življenja; sestra Gribojedova, Marija Sjergijejevna, je naravnost imenovala Bjegičeva „previdnost“ svojega brata. Takrat se je tudi seznanil z zna-

Fr. Marn.

nim dramatičnim pisateljem, knezom Sakovskim, čigar vpliv ni ostal brez sledu na slovstveno delovanje Lermontova. Že iz Bresta je poslal v „Vjestnik Europy“ pisma „O kavalerijskih rezervah“ in „O slavnosti na čast generala Kologrivova“, ki je takrat bil odlikovan. Najbrže je tudi v tem času prevedel Gribojedov „Le Secret du ménage“, pod naslovom „Mladi soprogi“.

Medtem je vojno življenje za Gribojedova izgubilo vso prijetnost in hrepenel je nazaj v Peterburg. L. 1815. ga vidimo že v stolici. Po knezu Sakovskem se je Gribo-

jedov bliže seznanil s krogom pisateljev in dramaturgov, med katerimi so bili P. A. Katenin, Žandr, Hmjelnickij, Greč. Strastno ga je vleklo v gledišče in pri strogosti takratnih gledaliških razmer — bilo je celo prepovedano izraziti nezadovoljnost z igravci — bi lahko kdaj padel v resno neprijetnost, ako bi ga ne zadrževal pozneje znan pesnik A. J. Odjevskij, s katerim se je Gribojedov takrat seznanil. Dne 28. septembra 1815 je prvič prišla v Peterburgu na oder njegova prevedena igra „Molodyje supruži“. Začetkom sledečega 1816. leta je Gribojedov izstopil iz vojne službe. V tem času je izšel njegov članek: „O oceni svobodnega prevoda Bürgerjeve Lenore“, ki je obrnil nase precejšnjo pozornost. Bjegičev trdi, da je napisal Gribojedov v tem letu še nekaj prizorov „Gorja od razuma“, v katerih je bila glavna oseba med drugimi žena F a m u s o v a, sentimentalna oboževavka mod, ki jo je pozneje popolnoma izpustil iz veseloigre.

L. 1817. je Gribojedov vstopil v službo pri ministrstvu zunanjih zadev. S svojim umom in z znanjem tujih jezikov je obrnil nase zanimanje ministra zunanjih zadev, ki mu je ponudil mesto tajnika pri ruskem zastopniku v Perziji Mazaroviču. Gribojedov je sprejel, dasi ne posebno rad, ponudeno mu mesto, ki mu je pozneje postalo usodopolno. Oktobra l. 1818. je bil že v Tiflisu; tu se je srečal z nekim Jakubovičem, s katerim je imel star razpor, streljal se ž njim in bil ranjen v mazinec na roki — znamenje, po katerem so pozneje spoznali njegovo razmesarjeno telo.

V začetku l. 1819. je odpotoval Gribojedov v Perzijo. Ruski zastopnik Mazarovič se ni odlikoval z lastnostmi dobrega diplomata, zlasti ne za azijsko deželo: preveč se je poniževal pred perzijskimi oblastmi. Popolnoma drugo smer pa je dal ruski politiki v Perziji Gribojedov. Ko se je v Tavridi predstavil nasledniku perzijskega prestola, Abbasy-Mirzi, in šahu v Teheranu, se je začel predvsem energično učiti perzijskega in arabskega jezika, — poslednjega zlasti, ker služi za podlago mnogim vzhod-